

Wychodzi w Krakowie

codziennie o godzinie 8 1/2 rano, wyjąwszy Poniedziałki i dni następujące po świętach.

Cena:

W KRAKOWIE miesięczna 6 zlp. — kwartalna 15 zlp.

W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 5 zlr. m. k.

Przedpłata

przyjmuje się w Księgarni JÓZEFA CZECHA przy Głównym Rynku Nr. 453.

Pieniądze przesyłają się franco pocztą wprost do BIÓRA EXPEDYCYI CZASU wyrzuciwszy na kopercie: „prenumeracyjne pieniądze.“

CZAS

Przyjmują się

OGŁOSZENIA, ROZPRAWY ODEZWY wszelkiego rodzaju.

DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe, rolnicze itp.

WIADOMIENIA dotyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp.

Za opłatą

od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8 gr. następne po 3 grosze — z dopłatą 10 krajcarów za każdą publikacją na stępel rządowy.

Listy

niefrankowane nieprzyjmują się, wyjąwszy od stałych lub znanych korespondentów.

Numer pojedynczy kosztuje 10 groszy.

Kraków 7 stycznia.

Nader rzadko przychodzi nam podawać wyjątki z sprawozdań czynności Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie, bo te dochodzą nas zwykle za pośrednictwem *Gazety Lwowskiej* w miesiąc a niekiedy i dwa po odbytych obradach, i albo tracą już na interesie, albo nawet inne okoliczności wśród tego czasu zaszły, zamieszczenie treści tych sprawozdań zbyt cennym czynią. *Dziennik Austria* w tem samem jest położeniu i mówi z tego powodu:

„Wiele Izb handlowych, a między niemi i lwowska ogłaszają wyciągi z protokołów posiedzeń swoich tak późno, że w wielu razach z powodu zaszłej wśród tego zmiany stanu rzeczy, wartość podobnych ogłoszeń zupełnie straconą bywa. Podobne zwłoki nie zawsze są winą biur Izb handlowych, wynikają one częstokroć z okoliczności zewnętrznych, których usunięcie na próżno nieraz usiłowane. Jeżeliby która z Izb handlowych natrafiła miała na materyalne przeszkody przy drukowaniu wyciągów z protokołów posiedzeń swoich, nie mogąc ich rychło usunąć, wtedy następcza się dogodny środek nadsyłając strzeżone wyjątki ważniejszych narad do redakcyi pisma *Austria*, która nie zaniecha natychmiast takich ogłoszeń.“

Powtarzając te słowa *Austrii*, oświadczamy również gotowość naszą do przyjęcia i umieszczenia rychłego ważniejszych ustępów z narad Izby lwowskiej; jeżeli bowiem pomieniony dziennik ogólnym interesom handlowo-przemysłowym Cesarstwa poświęcony, przywiązuje wagę do prac Izby lwowskiej, nie równie większą te ostatnie mają dla nas wartość i wczesne ich ogłaszanie zdoła może położyć koniec obojętności, z jaką sprawy materyalne kraju bywają jeszcze dotąd traktowane.

Korespondencya Czasu.

Poznań 3 stycznia.

Walne zebranie Towarzystwa naukowej pomocy, które przed tygodniem się odbyło, nie wielki udział wzbudziło, sądząc po małej ilości stowarzyszonych, którzy się zebraли; nie było jak ze 60 osób. Dotychczasowa dyrekcja zdała raport z rocznych swych czynności, wreszcie na nowo nadal wybrana została, nie było nowych widoków ni projektów towarzystwa się dotyczących. Deputowani nasi powrócili na święta. *Gazeta niemiecka* nie poprzestaje ich czynności w fałszywym wystawiać świetle, w korespondencyach swych berlińskich; teraz zaczyna o podpis odrębny frakcyi polskiej wniosku katolików do Izby Hgicj, z której odrębności wyprowadza, że posłowie nasi wniosek ten podpisali nie z przekonania, ale z interesu stronnictwa; wielkim to jest fałszem, podpisali odrębnie bo zawsze odrębność swą zachować chcą; ich podpis znaczy, że zgodni co do treści wniosku, co do rzeczy samej, że zgodni co do treści wniosku, co do rzeczy samej z formą się niezgadza, w jakiej zreagowanym został, co także oznaczyć było ich obowiązkiem; skoro wniosek się ten czyta, pojmuje się to jasno, przy najmniejszej delikatności pojęcia właściwego charakteru deputacyi naszej.

Słychać, że pan Taczanowski zamierza mandat złożyć, nie wiem o ileby to zgodnem było z zamiarami i widokami osobistymi, jakie mieć musi, obrawszy pole, na którym dziś stoi, odrębnie i odosobniony od swych radaków, mimo wszelkich ciemnych objaśnień, ale z pewnością oddałby tym faktem usługę krajowi i swym wyborcom.

W tych dniach wyszło z druku w Lesznie kazanie księdza Tomickiego miane w Kościele na obrzędzie żałobnym za duszę księdza Antoniewicza jest to trzecie kazanie pamięci męża tego poświęcone, które drukiem ogłoszone zostało. — Temperatura u nas tak łagodna, że niewiemy, czy chwilę obecną rachować za koniec jesieni, czy już za początek wiosny, wielu jednakże właśnie dla tej nienaturalnej obecnej temperatury, obawia się bardzo mocnej i długiej zimy.

Berlin 4 stycznia.

+ Jesteśmy w tygodniu powinszowań Nowego Roku. Cały świat obrypa się wzajemnymi życzeniami. Ludzie gonią po mieście z tak ważnemi lub uradowanemi minami, jakby się dowiedzieli, że w Szwajcaryi brandenburskiej, — każdy kraj ma swoją Szwajcaryę, a tutejszą są piaszczyste wzgórza przy Freyenwalde — miny złota odkryto. W powozach, w dorózkach, omnibusach, pieszo, wygalowani, wymundurovani, wyfrakowani, wykrzyżowani, spieszą to w jedną to w drugą stronę, przepadają na chwilę w pałacach i kamienicach, wybiegają, i znów lecą dalej. Cóż ich tak pędzi? Czy miłość, przyjaźń, wdzięczność, interes, ambicja, pochlebstwo, chęć zysku, czy prosty zwyczaj? Jedno i drugie. Każdy stoi do drugiego w pewnym zawisłości stosunku, i przychodzi raz w rok na gody odnowić prawdziwy lub udawany hołd swęj poddanności. Feodalizm głęboko jest dotąd wkorzeniony w obyczajach starego świata; w biurokratycznie rządzonych Prusach niemniej jak gdzieindziej. Cała hierarchia urzędnicza, wojskowa i cywilna, poczynawszy od chorążego i auskultatora aż do generała i ministra, składa sobie stopniowo w tę porzę życzenia, które w najwyższej sferze kończą się u stóp tronu. Co po za jej granicą żyje, niezmierna liczba sług, pacholców, komorników, woźnych, listonoszy, stróżów nocnych, odzwiernych, pedeli, i niezliczony szereg imion nowożytnego liberyowanego (sic) niewolnictwa; wszystko to śpieszy osobście bliższym i dalszym pryncypałom, suzerenom, zwierzchnikom składać serdeczne noworoczne powinszowania za pewną stałą, do stanu winszującego zastosowaną opłatą, od której się wymówić niepodobna. Taki sam obyczaj w stosunkach służby prywatnej, taki sam w obcowaniu publicznem. W restauracjach, winiarniach, piwiarniach, do których uczęszczasz, kelnerzy, szynkarki, szlejszerki nie oszczędzą ci płatnej przyjemności słuchania życzeń. Nie mówię o luźnej kołędzie ulicznych i domowych żebraków, którym się przez cały pierwszy tydzień trudno opędzić. Fabrykuje się tu co rok niezmierną ilość kart z powinszowaniami najrozmaitszego rodzaju, na które, mianowicie w stanach niższych, ogromny jest obrot. Litografowane, sztychowane, malowane, posrebrzane, pozłacane, z godkami i napisami alegorycznymi, dowcipnymi, satyrycznymi, czułymi, zapelniają okna sklepów publicznych, do których się ciska tłumy ludzi niższego stanu, szukając stosownego symbolu lub słowa na wyrażenie chwilowego swęj duszy dla drugiej osoby usposobienia. Znaleźć można takie karty winszujące w najbiedniejszym mieszkaniu. Są to jakby obrazki świętych, do których się na cały rok bieżący wiąże nadzieja lepszego losu. Lecz dosyć o tych złotych górach noworocznych powinszowań, których bogactwa nie zastąpiłyby ani miny Kalifornii ani Australii. Przejdźmy od snów do rzeczywistości, od kołędowej poezyi do prozajicznej kołedy powszedniego przeglądu wypadków politycznych.

Najważniejszym z nich jest uznanie przez trzy dwory północne nowego Cesarza Francuzów, które dnia 2go b. m. miało oficjalnie nastąpić. Telegraficzne depeche jeszcze o tem nie donoszą, jakoż przy składaniu powinszowania nowemu Cesarzowi w dzień Nowego Roku przez ciało dyplomatyczne, posłowie dworów północnych nie byli obecni. Pewną jednak jest rzeczą, że ze strony Prus dotyczące uznanie już w ostatnich dniach z. m. było do Paryża nadesłane. Równocześnie miały i Austria i Rosya przesłać swoje. Nie potwierdziłaby się zatem wiadomość, że uznanie będzie wspólnem czyli zbiorowem; zdaje się, że i treść aktu uznającego trzech dworów północnych będzie nieco odmienną. W akcie pruskim nie masz podobno mowy o żadnem zastrzeżeniu. Król uznaje Cesarza Francuzów bezwarunkowo i odzywa się do niego słowami: *Tonsezur mon frere*. Niewiadomo dotąd, czy na miejsce *tonsezur mon frere* posła francuzkiego przy tutejszym dworze, p. Varennes będzie przysłany inny. Dzienniki donosiły o księciu Guiche. Poseł pruski w Paryżu, hr. Hatzfeld pozostanie na miejscu.

Posiedzenia sejmowe rozpoczynają się w tym tygodniu; Izba pierwsza jutro, Izba druga w sobotę będzie miała pierwszą sesję. W tej wybór prezydenta na przyszły ciąg sessyi da nową sposobność do zmierzania się stronnictw. Jeżeli frakcyja katolicka będzie tą razą, na co się zanosi, głosowała z opozycją, hr. Schwerin może łatwo mieć większość Izby za sobą. Połączone frakcye prawej strony stawiają na kandydata p. Kleista, naczelnego prezydenta nadreńskiej prowincyi. Kandydatami na pierwszego i drugiego wiceprezydenta ze strony opozycyi są Bethmann-

Hollweg i Patow, ze strony prawej Waldbolt i Engelmann. Deputowani szlascy i poznańscy zamierzają zaraz po otwarcu sejmku wnieść petycją o przyspieszenie budowy drogi żelaznej wrocławsko-poznańskiej. Droga ta od trzech lat projektowana i uznana za niezbędną miała być już w zeszłym roku rozpoczętą. Kierunek jej oddawna wytknięty i plan budowy wykonany. Stan finansów nie pozwoli jej może jeszcze i w bieżącym roku rozpocząć. Słychać nawet, że rząd ma zamiar dać koncesyę do jej budowania prywatnemu towarzystwu. O kwestyi handlowo-celnej nie masz żadnych wiadomości pewnych. — Tutejszemu szpitalowi sióstr miłosiernych przekazał Cesarz austriacki 100 dukatów, ubogim gminy katolickiej dał 50 dukatów.

Przybył tu p. Viardot, b. dyrektor włoskiej opery paryskiej z żoną swą sławną śpiewaczką Viardot-Garcia, siostrą zmarłej Malibran. Pani Viardot, dawniejsza ulubienica tutejszej publiczności może się dać uprosić i wystąpi parę razy na scenie. Wczoraj grał pierwszy raz murzyn Aldridge na tutejszym teatrze w towarzystwie aktorów angielskich. Występował w roli Othella. Nie mogłem być na sztuce. Opis zostawiam do późniejszej korespondencyi. W przyszłą sobotę będzie pierwszy koncert Teresy Milanollo. Od Nowego-Roku mamy tu prześliczną pogodę przy małych przymrozkach. Przechadzki zapełnione publicznością, strojącą się mimo ciepła w zimowe szaty. Wystawy publiczne trwają nieprzerwanie i licznie są odwiedzane. Berlin najdłużej obchodzi święta Bożego Narodzenia i Nowego-Roku.

Hamburg 2 stycznia.

Z Danii donoszą, że się w Kopenhadze zajmują bardzo kwestyą drogi żelaznej w Jutlandyi. Zdaje się, iż rząd przystanie na propozycją p. Peto, i że ta droga przyjdzie do skutku pomimo wszelkich obaw ultra-nacjonalnych duńczyków i pomimo że p. Piotr Histr Lorenzen, należący do tych ostatnich, powiedział w swoim czasie: że wszelka kolej prowadzona do Jutlandyi, jest pociskiem niemieckim godzącym w serce Skandynawii. Mnie się zdaje, że Jutlandya od tej rany nieumrze. Słychać, że duński poseł w Frankfurcie odebrał polecenie od swego rządu wyjechać na Bundestagu rozporządzenie, żeby na przyszłość w gazetach niemieckich nieużywano wyrażenia „Schleswig-Holstein“; razem z tem mają być wniesione reklamacye do dworów względem tegoż w *Gazecie Allgemeine Zeitung* użytego wyrazu w sprawach holsztyńskich. W razie zadosyć uczynienia temu żądaniu, Dania okaże się przystępną co do sprawy statku strażniczego (Wachtschiss). Nieoddalając go wprawdzie z Elby cofnie go przeciw z Altony do Gückstadt to jest o blisko ośm mil wstecz, ku ujściu rzeki.

Piszą ze Sztokolmu, że król szwedzki w skutek wręconej notyfikacyi o proklamacyi Ludwika Napoleona na Cesarza Francuzów, przesłał upełnomocnionemu ministrowi swojemu przy dworze francuzkim jenerawi Gustawowi Löwenhielm uznanie Cesarza. Zewsząd z kraju donoszą do Sztokolmu o obchodzie świątecznym urodzenia się syna następcy tronu. Król ozdobił z tego powodu wielu orderami; obwieszczenie tych, którzy tego dostąpili zaszczytu nastąpi jak król do zupełnego wróci zdrowia. Roboty około drogi żelaznej między Köping a Hult mają niebawem być rozpoczęte pod Örebro.

W miejsce zgastego pisemka peryodycznego „Mefistofeles“, o którym dawniej donosiłem, a którego główny redaktor pan Morr zostawszy napadnięty i zbity, wyniósł się do Ameryki, zjawiło się nowe pisemko podobnego gustu satyrycznego pod tytułem: „Asmodi“ z rykinami. Polityka wyłączona; a żurnal ma być nietylko miejscowym ale zastósowany do całych Niemiec, na większą jeszcze skalę aniżeli „Kladderadsch“ berliński. Powiadają, że znaczne mając zasoby, zkoncentruje w szpaltach swoich utwory najlepszych humorystów i dowcipniów niemieckich. P. Morr przeciw w żadnym nie zostaje związku z Asmodim. Głównym przewodnikiem tego nowego diabełka ma być p. Glasbrenner. Roznoszą go wieczorem przy świetle ogromnej papierowej chińskiej latarni krzyząc i wrzeszcząc okropnie. Amerykański szarlatanizm na krzykaczy, toruje sobie jak widziecie drogę z Asmodim na czele.

Paryż 1 stycznia.

¶ Piszę przy dźwięku muzyk, werblu doboszy, krzyku kramarzy rozłożonych w dwu olbrzymich liniach na bulwarach, patrząc się z okna na latających jakby oparzo-

nych mieszkańców. Tak się w Paryżu rozpoczyna zwyczajnie rok nowy. Jest to dzień piekielny dla jednych a niebieski dla drugich. Kobiety i dzieci najwięcej na nim zyskują. Magazyny sprzedające zabawki i cukierki, szczególnie cukiernia Boissiera, są literalnie obleżone. Wszystkie damy nieruszają się dziś z domu i czekają darów; mężczyźni zaś obiegają znajome rodziny z pakietami pod pachą, jak prosić *calicots*, i za szczęśliwych się poczytują, jeżeli przynajmniej za podwójną opłatą, dostać mogą jakąś taką dorózkę. Mundury i uniformy wszelkiego kroju, koloru i haftu krążą bandami po ulicach, śpiesząc do Tulierów. Cesarz przelatuje przed ich długim szeregiem od godziny wpół do jedynastej i nie zatrzyma się aż o 6ej godzinie wieczorem. Każdy mówi, że jest to istny dzień sądny, ale każdy ślepo poddaje się powszechnemu zwyczajowi. Tylko Anglicy żartować mogą bezkarnie z podobnego zwyczaju i żartują istotnie do rozpuku. Co do korespondentów, ci niemają czasu zastanawiać się nawet nad ruchem i obyczajami Paryża, i latają za nowinami jak zwykle. Dla nich, jak dla *penny-a-liners*, nowiny i polityka są jedynymi żywiołami. Szczęśliwi, jeżeli którego wieczora wolno im poświęcić się głębszej pracy i podnieść się choć na parę godzin, do godności *gentlemen of the press*.

Dzisiejszy *Monitor* rozpoczął nowy rok pompatycznie. Naprzód powiększył swój format; po drugie, ogłosił dawno oczekiwaną listę 37miu nowych senatorów. Lista ta, złożona głównie z generałów i ludzi rządowych, jest tylko ważną z tego powodu, że zawiera imiona legitymistowskie margrabiów de Pastoret i de Larochejacquelein. Zdziwiono się, że Dupin nie został mianowany senatorem, co pokazuje, że się stara skojarzyć. Mówią, że Dupin rozpocznie nową karierę pod dawnym tytułem prokuratora generalnego sądu kasacyjnego, którego prezesem został mianowany p. Troplong. Troplong został także mianowany prezesem senatu. P. Delangle otrzymał prezesostwo sądu apelacyjnego. Wczorajszy *Monitor* ogłosił dekret, na mocy którego generał Arrighi de Casanova, został mianowany gubernatorem rzeczywistym Inwalidów; a ks. Hieronim tylko gubernatorem honorowym; Baroche prezesem, a Rouher wice-prezesem Rady Stanu. W skutek powyższych dekretów, ks. Hieronim będzie musiał przenieść się prędzej niż sobie życzył do Palais-Royal. Syn jego, Napoleon, mieszka ciągle w hotelu przy ulicy de l'Université. Jako legalny następca tronu, ks. Napoleon odbiera wizyty wszystkich ambasadorów. Salony jego stają się coraz ciekawsze, bo obok ambasadorów spotyka się na nich pp. Bixio, Emila de Girardin, Juliusza Favre, Arago, Mierosławskiego, hr. Branickiego, zegarmistrza Gruzewskiego itd.

Wczoraj, ambasadorowie duński, szwedzki, grecki i nuncjusz papieżki, złożyli Cesarzowi listy wierzytelne. Ambasadorowie mocarstw północnych mają je złożyć niebawem i z tytułem: *mon bon frere*. Wiadomość ta sprawiła podwyżkę na giełdzie, która już się na dobre trwożyła. Hrabia Walewski ambasador w Londynie, przybył z żoną do Paryża dla złożenia Cesarzowi życzeń noworocznych i stanął przy ulicy Castiglione. Cesarz przyjął go czule i pocałował. Hrabina Walewska jest lubiana przez królową angielską. Kiedy przybyła do niej na wyspę Wight, królowa jej rzekła: „Nie mogę ci ofiarować tak pięknych apartamentów jak francuskie, ale dam ci apartament mój matki“. Mimo nieprzychylnego artykułu *Globu*, nowy gabinet angielski ma być przyjaźny dla Napoleona IIIgo. Lord Palmerston ma nadzieję, że samowładne, lecz demokratyczne cesarstwo francuskie, zmusi r. szę stałego ładu do użycia na swą obronę liberalizmu jak r. 1813.

Dzienniki rządowe zaprzeczyły najwyraźniej pogłosce, o strzeleniu w Compiègne do Cesarza. Cesarz był tylko trochę słaby, i dlatego wstrzymał o parę dni swój powrót do Paryża. Jest on teraz zdrow i przechadza się czasem po parterze ogrodowym przed pałacem Tuleryjskim. Cesarz obchodził się bardzo grzecznie w Compiègne z Rotszyldem, który jest dobrym myśliwym. Salony paryskie bawią się dwoma odpowiedziami, danymi w Compiègne przez Rotszylda. Kiedy, widząc unoszącego się nad piękną pewnego obrazu, jeden senator rzekł do Rotszylda: „dałbyś zapewne za ten obraz swą duszę“, on odpowiedział: „dałbym duszę, gdybym miał taką“. Kiedy zaś Cesarz, żartując z Rotszylda że ranił strzelcem, powiedział: „pauze baronie, musisz dać mu 12,000 dożywotniej pensji“, on odrzekł: „dam jej i, jak umrze“. Ogromny kredyt jakiego używa Rotszyld, obraca powoli w niewec rywalizacją Roulda, Pereyra, Miresa i ich banku ruchomego czyli reportowego. Akcje banku tego spadły z 1700 na 900 fr.

Dzisiejszy *Constitutionnel* powierdził dawne podanie, że ma obowiązek przemawiania do mieszczaństwa, kiedy *le Pays* ma obowiązek przemawiania do *mass*. W artykule *le peuple et bourgeoisie*, p. de Césena stara się dowiedzieć, że mieszczaństwo nie nie straci na systemie dzisiejszego rządu. Dziennik *Paris*, konkurencyja *Charivari*, został zapożyczony za obrazę obyczajów, a dziennik legitymistowski *la Mode* za głoszenie fałszywych nowin. Kilkunastu legitymistowskich merów i radców departamentowych dało znowu dymisy. — Polityka francuska w Rzymie aresztowała 85 osób, za przyklepanie afiszów nieprzychylnych Napoleonowi IIImu.

Sprzedaż robotek damskich w hotelu Lambert na rzecz ubogich emigrantów, odbywa się korzystnie. Baronowa

Rotszyld, ministrowa Ducos, kupiły wiele ładnych przedmiotów, dokonanych ręką albo pod okiem księżny Czar-toryjskiej. — Ludwik Mierosławski drukuje broszurę pod tytułem: *Sprawy Poznańskie w r. 1848*.

Przegląd Polityczny.

Uznanie Cesarstwa ze strony trzech dworów północnych już nastąpiło. *Litogr. Koresp. Austriacka* podaje artykuł, poniżej umieszczony, względem stanowiska Austrii, Rosyi, Prus i Rzeszy niemieckiej w obec nowego Cesarstwa. Główną treścią tego artykułu jest oświadczenie o wspólnym porozumieniu dworów, zastrzeżenie nienaruszalności traktatu wiedeńskiego, a przede-wszystkiem postawienie zasady, iż fakta nieuniknione, choćby traktatowi temu przeciwnie były, muszą wejść w poczet praw publicznych europejskich. *Koresp. Austr.* mówi 5 b. m., że w tej właśnie chwili nastąpiło uznanie, gdy tymczasem miało ono nastąpić 2go, ale się odwlekało z powodu pewnych formalności, a temi ma być podobno nieukończone przygotowanie listów uwierzytłaniających ze strony wszystkich dworów niemieckich, które równocześnie złożonemi być mają.

Od kilku dni mówią dzienniki o ustąpieniu ministeryum hesko-kasselskiego. *Cor. Bur.* utrzymuje, że gabinet dzisiejszy zostanie, albowiem p. Hassenpflug zastrzegł sobie wynagrodzenie w razie usunięcia go i pod tym warunkiem przyjął na siebie trudną w owych czasach rolę. Elektor waha się przeto utrzymać ministrami, a ofiarą jakaby ponieść musiał oddalając go. Z resztą nie idzie tu o zmianę systemu, ale tylko o to, iż władza ministra zaczyna ciężać samemu panującemu.

Pod Francją podajemy dzisiaj nominacje 37 nowych senatorów, i dignitarzy cesarskiego dworu; w liczbie pierwszych pominął *Monitor* imię księcia Beaufrémont i dziś opuszczenie to uzupełnia.

Wobec pogłosek, przypisujących rządowi pewien udział w publikacji broszury „Granice Francji“, rząd uznał za stosowne wypreść się wszelkiej w tym względzie solidarności i *Monitor* dzisiejszy uznaje pośrednio traktaty 1815 roku następnem oświadczeniem:

„Wyszło w tych czasach kilka dzieł, jedno między innymi pod tytułem „Granice Francji“, które zdają się chcieć schlebiać dążnościom, jakie przypisują rządowi. Rząd odpycha od siebie wszelką solidarność z autorami tych dzieł, których duch równie jest obcy zamiarom Cesarza jak i jego polityce, głośno objawionej.“

Książę Napoleon Bonaparte dzisiejszy następca tronu otrzymał w dzień Nowego Roku W. wstęgę orderu legii honorowej.

Półrządowa *Patrie* zaprzecza wiadomości o zajęciu przez eskadrę francuską półwyspu Semana, które mogło stać się powodem konfliktu z Ameryką. Wszakże *Monitor* zaprzeczenia tego nie powtarza.

Cesarz zamierza jak mówią mianować czterech wysokich agentów, z własnej szkatuły płatnych, którzy mają kraj objeżdżać i zdawać samemu Cesarzowi sprawę o sposobie ludności i postępowaniu urzędników. Będą oni czuwać nad samymi nawet inspektorami polityki ogólnej, nad prefektami itd. i szczególną zwracać uwagę na nadużycia urzędników.

Mówią że organ fuzyjonistów *Assemblée nationale* z powodu nieprzyjaźni rządowi dzisiejszemu dążności ma być zakazany.

Z Anglii i Hiszpanii niemamy dzisiaj nic ważnego do doniesienia.

Depesza z Turynu 2go b. m. donosi: Komisya sejmowa wyznaczona do zdania sprawy i ocenienia petycji, nadeszłych z okoliczności z boru dóbr duchownych, złożyła już raport swój. Uważa ona pomi nione petycje za nieprawne, gminy bowiem nie są kompetentne orzekać w tym przedmiocie; zabór dóbr kościelnych nazywa ona krokiem niepolitycznym, a zarazem niemoralnym i mniema, że pod względem tak tym jako i ograniczenia biskupów w ich czynnościach, Izby i rząd nie mają prawa i naczej działać jak teraz.

Mówią o założeniu nowego dziennika, któryby interesował rząd francuskiego reprezentował.

Wiadomości z Konstantynopola z d. 25 grudnia zapakajają pod względem krzyżu finansowej; kurs weksli na Londyn zmniejszył się ze 117 na 116. Pan Baltazzi przedstawił Porcie projekt regulacji banku za udzieleniem zapomogi 10 mil. piastrow w spółce z bankierem hiszpańskim Camondo. Wszakże uczynione mu przyrzeczenie zostało cofniętym. Również cofnięcie dymisy członka rady stanu Chaliba paszy syna Reszyda paszy wstrzymanem zostało.

Wiadomości z Horanu są nawzajem sobie sprzeczne. *Journal de Constantinople* przedstawia tam stan rzeczy w najświetniejszych barwach; w Bajrucie pochlebiano sobie, iż za wpływem angielskim przylutymi się powstanie Druzów, w Damaszku utrzymano 16 grudnia wprost przeciwnie.

W końcu października przybył do Damaszku 15-letni brat szacha perskiego nazwiskiem Naibel Dawles skazany na wygnanie za mniemanie współnictwo w zamachu na życie Szacha 15 sierpnia. Szach chciał mu kazać oczy wyłupić, ale na usilne prośby matki karę tę złagodził na wygnanie.

J. C. K. Apost. Mość najwyższem postanowieniem

swojem z d. 1 stycznia r. b. raczył zamianować barona Emila Hartitzsch prokuratora w Opawie, prokuratorem z rangą od dnia nominacji; radcę bukowin-skiego sądu miejskiego i krajowego Józefa Wojty, radcę ziemskiego lwowskiego Karola Martini, radcę ziem. Stanisławowskiego Kajetana Teodorowicza, radcę ziem. lwowskiego Franciszka Martinet, radcę lwow. ziem. Edwarda Napadiewicza-Wieckowskiego i radcę ziem. tarnowskiego Augusta Siegel radcami c. k. sądu apelacyjnego galicyjskiego.

Wiedeń 5 stycznia. *Koresp. austriacka* pisze: „Mam powód twierdzić, że uznanie Ludwika Napoleona Cesarzem Francuzów, właśnie co nastąpiło ze strony Austrii, Prus i Rosyi i że w tej chwili doręczono w Paryżu pisma do tego się odnoszące. Również domyślamy się, że ze strony związku niemieckiego regularne stosunki z Francją zostały tam odpowiednio zmienionym okolicznościom uporządkowane. Rzadko nam przyszło z większą o czemkolwiek dowiedzieć się przytłocznością. Tę skuteczną zgodę między mocarstwami jest nam nowym dowodem, że utrzymanie pokoju europejskiego stanowi najpierwszą zasadę kierowniczą ich polityki. Pokój utrzymany został (i to przez dłuższy czas aniżeli kiedykolwiek w dziejach tej części świata) przez utrzymanie traktatów w r. 1815 zawartych. Przez uszanowanie tego pisanego prawa publicznego państw europejskich, zapewnionym nie tylko został ich byt, i stała się prawna podstawa zyskana dla ich stosunków, ale również wyrobiło się publiczne uczucie słuszności w sposób taki, iż stawia zapórę samowoli i namiętności i przez to samo tworzy najsukceszniejszą rekojmie pokój. Pod panowaniem tych traktatów świat używał wielkich błogosławieństw, poczynił postępy a wszystkie ludy zyskały na sile, bogactwie i wewnętrznej pomyślności.“

„Kiedy przeto mocarstwa w tej chwili zwracają się ku tym traktatom, jeżeli zastrzegają sobie wszelkie ich naruszenie, nadejdą dopełniając tylko świętego obowiązku swojego. Od r. 1815 nie trzymano się uporeczywie pojedynczych postanowień. Z brzmienia układów przeznaczonych dla strzeżenia powszechnego pokoju, nie wydobyto kwestyi wojny, jeżeli interes powszechny i umiarkowanie gabinetów inne obrać pozwalały drogi. Dla tego strzegąc utrzymania traktatów, fakta nieuniknione wpisano w prawo publiczne Europy.“

„Podobnym faktem jest Cesarstwo we Francji. Nie stanowisko tej nowej monarchicznej instytucji do francuskiego ludu i jej tytuł prawny ze względu na wewnętrzną sprawę, ale tylko jej stosunki na zewnątrz i rekojmie jakie następcza w utrwaleniu przyjaźnych związków, wzięły mocarstwa pod urzędową rozważę jako podstawę traktatów.“

„Mocarstwa tém większą wagę przywiązywać musiały do tych traktatów, iż w czasie ich stanowienia znalazły tam przyjęcie rozmaite zastrzeżenia dotyczące się rodziny Bonapartych. Zachodzi przeto potrzeba powiedzieć formalnie, że przez uznanie dynastyi Napoleona, traktaty r. 1815 nie powinny być poczytane za zniesione, owszem że uznanie nastąpiło pod wyrazem zastrzeżeniem nienaruszonego ich trwania. Teraz kiedy ta kwestya została załatwioną zdaje nam się, że możnaby wrzeczy samą w pełni ufnosci spojrzeć w spokojną przyszłość, i że wzajemne stosunki wszystkich państw stałego ładu będą przyjaźniejsze i więciej wzajemnie zadawalniające. Pragniemy tu bez ogródki zdanie nasze nad jednym punktem objawić, który się nie da na drodze traktatów rozstrzygnąć, a który wsz kże jako żywioł publicznego sposobu myślenia, nie jest bez wpływu na wzajemne państw stosunki. Zdaniem jednych różnorodność pochodzenia władzy monarchicznej we Francji i resztą europejskich tronów, taką ma mieć wewnętrzną sprzeczność w sobie, że nie można liczyć na serdeczne i bezwarunkowe współnictwo. Uwaga ta pociąga zaraz za sobą obawę rozdwojenia stałego ładu Europy w dwa odrębne obozy, i obawę nieprawności stosunków wyszłych z podobnego państw położenia; obawy te musimy tu zbici jak należy.“

„Jednakowość tytułów prawnych i natury władz publicznych rodzą wprawdzie sympaty, temu zaprzeczć nie można. Ze względu wszakże na praktyczne postępowanie, nie sympaty ale dążności i interesy rządów rozstrzygają i widzieliśmy zapalczywe wojny między państwami jednostajnie urządzone, a przemierzają między władzami zupełnie przeciwnego sobie rodzaju i formy.“

„Władza cesarska we Francji ma dopiero złożyć próbę swojej trwałości. Nie mówimy przez to nie coby obrażać miało kraj, który tyle przeżył wstrząszeń, i tak często zakładał fundamenta nowej budowy ustawodawczej. Wszakże mówimy szczerze, gdy jej życzymy trwałości, szczęścia i pomyślności.“

„Pominawszy ową pieczęć trwałości, którą na każdej władzy państwa czas tylko wycisnąć potrafi, nie nie zachodzi we Francji, coby nieufność lub o-drążę zagranicą obudzało. Nigdy władza krajowa nie była tam tak silną, zasada zwierzchności takie

go nie nabyła poszanowania, jak pod silnym ramieniem terazniejszego jej władcy. Po raz pierwszy rewolucja we Francji jest po zagranicami ustawy, pierwszy raz rząd francuski może i śmie być lojalnym bez uciekania się do niesprawiedliwych pretensyj, nie potrzebując traktować ze stronnictwami. Ten potężny obrót rzeczy stworzył geniusz odwaga i siła męża, który teraz jako Cesarz Francuzów panuje.

„Jeżeli w jego ręku Francja się wzmoce i powaga jej silniej ciążyć będzie na szali europejskich stosunków, zatem naturalnie, iż na Francję baczniej przyjdzie zwracać uwagę niż dawniej, kiedy była poszarpana wewnątrz a przeto zewnątrz słaba. Ale kiedy spojrzemy na Austrię i jej sprzymierzonych siły i środki obronne, natedy nie są to niebezpieczeństwa zewnętrznego napadu, któreby nam dawały powód do szczególnych obaw. W wzmocnionem położeniu Francji upatrujemy jedynie przestrożkę Niemcom, aby były zgodne na wewnątrz. Niemcy muszą się swoich w swojej jedności szukać, a ze względu na bezpieczeństwo swoje nie powinny stawiać się zawziętymi od dobrej woli swojego sąsiada. Wraz z możliwością napadu z jednej strony, musi stawać do równowagi siła oporu drugiej. W tej równowadze siły ręką utrzymywania pokoju i własne bezpieczeństwo. Ale w tej podnieconej troskliwości nie masz nic wyzywającego, nie coby drżliwosci budzić lub dobre porozumienie naruszać zdołało.”

— O miu spółników morderstwa właściciela ziemskiego Gindley w Węgrzech, a między niemi przywódcą partyzantów Noslopy skazani zostali na szubienicę. Szczęściu wywieziono w tym celu statkiem parowym do Paks, dwaj straceni być mieli w Peszcie (o wypadku tego morderstwa donieśliśmy przed parą tygodniami w kronice Czasu).

— Gaz. powszechna donosi, że konferencja pocztowa w Paryżu między Francją a austriacko-niemieckim związkiem pocztowym żadnego nie wydała rezultatu i członkowie obradujący z niczem się rozeszli.

Francja.

Paryż 2 stycznia. Wczorajsza recepcja noworoczna odbyła się w przepisany porządku w sali tronowej zamku Tuilleries. Najpierw przyjmował Cesarz Ciału dyplomatyczne pod przewodnictwem nuncjusza papieżkiego, który w krótkich słowach złożył J. C. Mości życzenia. Cesarz podziękowawszy, dodał te słowa: „Spodziewam się, że przy boskiej opiece, potrafię rozwijać pomyślność Francji i zapewnić pokój Europie.” Zadnych zresztą mów politycznych nie było.

Około 3ej przyjąwszy życzenia wszystkich władz cywilnych i wojskowych, Cesarz udał się po cywilnemu do pałacu Invalidów dla odwiedzenia chorego księcia Hieronima, a wieczór była w Tuilleries recepcja dam. Ministrowie, Ciału dyplomatyczne, Senatorowie i deputowani w znacznej liczbie znajdowali się na tej recepcji. Księżna Matylda Demidow robiła honory domu.

— Monitor dzisiejszy ogłasza nominacje 37 nowych Senatorów. Mianowani są Senatorami ministrowie: hr. Fialin de Persigny minister spraw wewnętrznych i p. Magne minister robót publicznych, generałowie: hr. F. hault, hr. Grouchy, de Laplace, Randon gubernator Algierji, Rostolan, d'André, Gémeau, Létang, de Bourjolly, Fouché, Vaudrey, Gueswiller, hr. Roguet, Korte, Charron Bonnet; wiceadmirałowie: Cécile i B. rgeret; dalej książę Lucyan Bonaparte, margrabiowie: Larochejaquelein i Pastoret, hr. Lascases, hr. Delamarre, hr. Villeneuve de Chenonceaux, Delange pierwszy prezydent Trybunału paryskiego, książę de Mouchy, Clary, Maillard, Desm. z éres, Cavanne, hr. Barral, baron Bourgoing b. ambasador, hr. Tascher de la Pagerie, i Barthe pierwszy prezes Izby obrachunkowej.

Wiadomo, że wedle konstytucji, liczba Senatorów dochodzić może 150ciu, nie licząc w to Senatorów z prawa, jakimi są książęta krwi, kardynałowie, marszałkowie i admirałowie. Liczba ta wynosi obecnie, wraz z ogłoszonymi dzisiaj nominacjami, dopiero 115tu. Pozostaje więc jeszcze 35 nominacji.

— Dekretem cesarskim z dnia 31 grudnia także dzisiaj ogłoszonym, mianowani są:

Biskup Nancy, pierwszym jałmużnikiem dworu. Marszałek hrabia Vaillant, Senator, W. Marszałkiem pałacu.

Pułkownik baron Bévillie, pierwszym prefektem pałacu.

Książę Bassano, Senator W. Szambelanem. Hrabia Bacciochi pierwszym Szambelanem.

Marszałek de Saint Arnaud, Senator, minister wojny, W. koniuszym.

Pułkownik Fleury pierwszym koniuszym.

Marszałek Magnan, Senator, naczelnie dowodzący armią paryską, W. Łowczym.

Pułkownik hr. Edgar Ney pierwszym Łowczym.

Książę Cambacérés, Senator W. mistrzem Ceremonij.

Do wszystkich tych godności przyłączone są wysokie pensje, które nie pociągają wcale za sobą utraty pensyj, jakie z innego tytułu pobierają nowomiano-

wani. I tak marszałek St. Arnaud pobierać będzie jako minister wojny 130,000 franków, jako W. koniuszy 100,000, jako marszałek francuski 40,000 jako Senator 30,000 fr. czyli razem 300,000 fran. rocznie. Marszałek Magnan będzie miał jako W. Łowczy 100,000 fr., jako marszałek 40,000 frank. jako Senator 30,000, jako naczelnie dowodzący armią paryską 40,000 fr. razem 210,000 fr. Marszałek Vaillant 170,000 fr. Cambacérés 130,000 fran. PP. Bacciochi, Fleury, Edgar Ney, pułkownik Bévillie będą pobierali po 50,000 fr. Przy tak ogromnych płacach, będą mogli ci panowie odpowiedzieć życzeniu Cesarza i żyć na wielką stopę.

— Czytamy w Assemblée Nationale: „Rozpuszczono wieść jakoby p. Dupin starszy miał być wkrótce nominowany prokuratorem jeneralnym przy sądzie kassacyjnym. Przekonani jesteśmy, że pogłoska ta jest bezzasadna. Zapomniano zapewne, że p. Dupin ma zaszczyt być jednym z wykonawców testamentowych króla Ludwika Filipa, i że podał się do dymisji po dekretych 22 stycznia. Owóż te dekreta nie tylko zostały utrzymane, ale nadto wszystkie ich przepisy wykonywane zostają najsurowiej. Jakżeż więc przypuścić, aby p. Dupin przyjmował dzisiaj urząd publiczny?”

Rossya.

Ukaz Cesarski z dnia 6 grudnia 1852 r. do Rządzącego Senatu: „Biorąc na uwagę, że nasi najukochańsi wnukowie, Ich Cesarzkie Wysokości książęta M. k. faj, Eugeniusz, Sergijusz i Jerzy Maksymilianowicz, oraz księżniczki Marya i Eugenija Maksymilianowne, dzieci naszej najukochańszej córki J. C. W. W. K. Maryi Mikołajewnej i zmarłego J. C. W. księcia Maksymiliana Leuchtenbergskiego, urodzeni w Rosji, i przyjąwszy chrzest sły w prawosławnym katolicko-wschodnim kościele, tém samém należą do naszej ukochanej ojczyzny; Uznaliśmy stosownem nadać im, w dowód ich pochodzenia od najdosłojniejszego fundatora naszej dynastji, nazwisko książąt i księżń Romanowskich. Nadany im tytuł Cesarzkiej Wysokości, zachować się ma w ich potomstwie p. ci męzkiej, aż do praprawnuków naszych włącznie. Senat Rządzący nieomieszka wydać potrzebne ku temu rozporządzenia. Rozkazaliśmy ministrowi naszego dworu przesłać Rządzącemu Senatowi, herb zatwierdzony przez Nas dla Ich Cesarzskich Wysokości Książąt i Księżń Romanowskich.

Turcya.

Korespondencja Austriacka, która się wiele zajmuje obecnie sprawą Czarnogóry i położeniem w ogóle Turcji, pisze: „Odebraliśmy list prywatny od granicy tureckiej, zawierający wiele ciekawych szczegółów o wojennych ruchach w Bośni i Hercegowinie, wywołanych głównie powstaniem czarnogórskim. Wedle tego, Terik Izmał pasza przybył właśnie do Mostaru; 18 grudnia batalion z 200 ludzi złożony udał się w pochod, z przeznaczeniem jak się zdaje aby poskromić rajów w Pera, Dobroiciaku, Banianie i Grahowie. W tych bowiem stronach objawia się dosyć jawno dążność połączenia się z Czarnogorą, a wojewoda w Grahowie, stary i doświadczony przeciwnik Turków obszerne podobno żywi zamiary. Na żądanie Izmał paszy metropolita grecki wezwał mieszkańców tamecznych aby dotrzymali wierności i posłuszeństwa Porcie, obiecując zaś wszystkim tym, którzy dopuścili się nieprzyjacielskich czynów przeciw istniejącemu porządkowi rzeczy, zupełną amnestję i niepamięć przeszłości, jeżeliby przyrzekli zmienić postępowanie swoje. Mimo tego skompromitowani lekają się dawać wiarę tej łagodności; następujący bowiem pasza nie zawsze dotrzymuje należycie w takich razach słowa swojego poprzednika, a podobne obietnice puszczania w niepamięć, często bywały dawane a nie zawsze dotrzymywane. Wszakże amnestja wydana przez Dywan na korzyść wychodźców bośniackich wywarła wpływ niejaki. Piszący to, nadmieniam, że wiele rodzin wyszłych do Austrii wraca napowrót. My z niezawodnego źródła przytoczyć możemy, że już połowa tych wychodźców z wielką ulgą gmin goszczących ich u siebie, przebyło granicę z powrotem do Bośni.

„Następnie tenże sam list donosi, że spostrzegając się teraz daje liczna koncentracja regularnych i nieregularnych wojsk w Bośni i Hercegowinie. Batalion regularnego żołnierza pomaszerał w Mostaru do Stolaczu; również kilka dział ciężkich poszło do Serajewa do Mostaru. Środki ostrożności obliczone są jak się zdaje przedewszystkiem w tym celu, aby przytłumić duch rewolucyjny w niektórych dystryktach Hercegowiny, z drugiej zaś strony wspierać stósownie wyprawę do Czarnogóry o ile takowa przez lud wykonana będzie.

„Ludzkie postępowanie Chuszyda paszy, który pozwolił chrześcianom na odprawianie publicznych pochodów pogrzebowych z wszelką okazałością, wywołało największe oburzenie pomiędzy Turkami i ciągle je utrzymuje, a to mogłoby przypadkiem gwałtowne spowodować zajścia. Czcza bajka jakoby dwa wielkie państwa miały wspierać Czarnogórców w ich

przedsięwzięciach, upoczywie jest utrzymywana i rozpowszechniana między Turkami. Sprawozdawca nasz dodaje, że i przeciw Austrii panuje pewne u Turków nieprzyjazne usposobienie. Każdy rozsądny przyznać musi, że nic nie usprawiedliwia tego mniemania. Austrija szanuje nieetykalność każdego ciała politycznego prawami narodów zaręczonę; a zasadę tę wszędzie zastósowuje, gdzie takowa zastosować się da. Jak przeto Turcja nie ma powodu obawiać się czego od Austrii, tak z drugiej strony bacznie winna, aby imię tej ostatniej i jej powaga szanowaną była i czezoną w owych stronach i wolna od zamachów, któreby wywołały surowy i energiczny odwet.”

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 7 stycznia. Bal dany wczoraj w Stariej Resursie, godnie rozpoczął szereg tegorocznych zabaw karnawałowych. Około dwustu osób, z których większa połowa tańczących, wzięło w nim udział. Jeżeli z jednej strony liczny szereg piękności i wytworne stroje przyjemnie uderzały w oczy, to z drugiej dobór towarzystwa podwyższał znaczenie balu, zaszczyconego obecnością J. Ex. Namiestnika hr. Gołuchowskiego, J. E. komenderującego feldmarszałka-porucznika hr. Leiningen-Westerburg, jen.-majora Ripp, księcia-ordynata Sulkowskiego itd.

— W Nowacie, w prowincji Sondrio, okropny czyn popełniony został. Furman Bonanomi z Fommagio, wszedł do kantatoru spedytora Luigi San Pietro i zabił tam, a raczej zarznął syna jego Aleksandra w okropny sposób; bo poderżnął mu na przód gardło, potem wyrwał klatkę piersiową i zupełnie go wypaproszył, a wzięwszy ze sobą serce wyszedł spokojnie z tamtąd. Aresztowano go i rozpoczęto śledztwo, które zdaje się już teraz wskazywać symptomata obłąkania w zabójcy.

— Mr. Heald, mąż Loli-Montez czyli hrabiny Landsfeld, znalazł niedawno śmierć na przechadzce morskiej pod Lizboną wraz z jakąś piękną donną, która mu towarzyszyła. Prócz tego utonęło 14 majtków angielskich z okrętu parowego „Inflexible“, którzy mu na pomoc popłynęli.

Ciągnięcie loteryi lwowskiej 5 stycznia: 64. 60. 20. 76. 61. przyznanie ciągnięcie 22 stycznia 1853.

Przyjechali do Krakowa od dnia 5go do dnia 7go stycznia: Julian Topolnicki, adiunkt kasy oszczędności, z Poznania. Karol Kiedl z Neutyczan. August książę Sulkowski, ordynat, z Poznania. Marya księżna Sulkowska z Poznania. Julius Pfeiffer, dyrektor teatru polskiego we Lwowie, z Warszawy. Józef Miskiej, Józef Pruszyński z Pomorzana. Karol Sartory, Jan Wartarasiewicz z Wiednia. Franciszka Miszoniewicz z Warszawy. Michał Szybelki z Nowarowa. Gabryella hrabina Tarnowska z Dzikowa. Tadeusz hrabia Tarnowski z Dzikowa. Antoni Romaszkan ze Stanisławowa. Julia Allard, Julia Bonhomme, Prosper Durand ze Lwowa.

Wyjechali: Alfred hrabia Borkowski do Lwowa. Kazimierz Bzowski, Ljodor Bzowski, Edward Stefański do Wiednia. Maria Dobecka do Polski. Maksymilian Jagielski do Wrocławia. Karol Zygmunt Wolf do Mysłowic. Józef Pruszyński do Wiednia. Panna Dorota Lichtheim do Królowca.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

CENY ZBOŻA

na Targowicy publicznej w Kleparzu przy Krakowie w trzech gatunkach praktykowane, w mon konio.

W KRAKOWIE dnia 4 stycznia 1853 roku.	I. Gatunek.		II. Gatunek.		III. Gatunek.	
	od	do	od	do	od	do
Korzec pszenicy	9	9 38	8 30	8 52	1	9 7
„ „ jarej		8 37	1/2			
„ żyta	7 15	7 30		7 7 1/2		6 55
„ jęczmienia	6	6 18		5 52 1/2		6 37
„ owsa		3 22		3 15		
„ grochu		9		8 45		
„ jęczm.		11 30		1		
„ bobu		6 30		6		
„ wyki		6 30				
„ tatkari		4 15		4		
„ prosa		6 15		6		
„ rzepaku zimowego		9 15		9		
„ rzepaku letniego		7 45		7		
„ ziemniaków		3 7 1/2		2 45		2 37
Cetnar siana wagi krakows.		51		42		
„ słomy		1		45		37
Gar. spirytusu z opłatą	3	3 30				
„ okowity		2 20				
„ masła czystego		2 45				
funt	18	20				
Kopa jaj kurzych		1 15				
Drożdży wianen. z piwa marcow	3					
„ „ dubeltow	1 30	2				
Kaszy jęcz. miarka		30				
„ czestoch		1 12				
„ pszennej		1		52		48
„ perłowej		1 15		1		
„ tataroz. całej		6				
„ przetartej						
Pocaku		36				
Maki z pod krapkę		25				

Sporządzono w biurze Komisaryatu Targowego.
Delegowani Obywatele:
Michał Bogdanowicz.
Franciszek Żelich.
Komisarz Targ.
Teofil Wesper.
Siermiotowski Adjukt.

URZĘDOWE.

obwieszczenie

RADA MIASTA KRAKOWA
N. 29176. Wydział Administracji i Skarbu. (6)
Podaje do wiadomości, że od dnia zawiazania się c. k. Komissji pożyczki rządowej, to jest, od dnia 5go sierpnia 1851

roku aż do dnia ostatniego grudnia 1852 r. Rada miasta Krakowa udzieliła w imieniu Gminy krakowskiej zareczenie za pożyczkę daną przez Wysoki Rząd na odbudowanie domów w r. 1850 pogorzonych w summie złr. 293,000 mk., z której interesowani odbierając ratami pożyczone summy w miarę postępu budowy, wybrali po tej dacie summe złr. 249,100 mk., a mianowicie:

		Złote Realskie	
		pożyczka przez Gminę zarecz.	wybrano.
1.	Na realności N. 283 1/4 Gm. 3.	4000.	4000.
2.	dto N. 206 Gm. 2.	3500.	3500.
3.	dto N. 83 Gm. 1.	2000.	1500.
4.	dto N. 91 Gm. 1.	4300.	4300.
5.	dto N. 86 Gm. 1.	2500.	1700.
6.	dto N. 237 Gm. 1.	15000.	10500.
7.	dto N. 270 Gm. 3.	4000.	4000.
8.	dto N. 269 Gm. 3.	10000.	10000.
9.	dto N. 256 Gm. 2.	6000.	6000.
10.	dto N. 225 1/2 Gm. 2.	10000.	10000.
11.	dto N. 248 Gm. 2.	2000.	2000.
12.	dto N. 282 Gm. 2.	4000.	4000.
13.	dto N. 42 1/3 Gm. 1.	8000.	8000.
14.	dto N. 204 Gm. 2.	2500.	2500.
15.	dto N. 24 1/5 Gm. 1.	15000.	15000.
16.	dto N. 205 Gm. 2.	3000.	3000.
17.	dto N. 254 Gm. 2.	2500.	1700.
18.	dto N. 258 Gm. 2.	4000.	4000.
19.	dto N. 276 Gm. 3.	3000.	3000.
20.	dto N. 41 Gm. 1.	1000.	1000.
21.	dto N. 262 Gm. 2.	5000.	5000.
22.	dto N. 76 Gm. 1.	4500.	4500.
23.	dto N. 202 Gm. 2.	1500.	1500.
24.	dto N. 221 Gm. 2.	6000.	5000.
25.	dto N. 241 Gm. 2.	2500.	2500.
26.	dto N. 36 Gm. 1.	6000.	4000.
27.	dto N. 235 Gm. 2.	4000.	4000.
28.	dto N. 259 Gm. 2.	6000.	4500.
29.	dto N. 242 Gm. 2.	2500.	2500.
30.	dto N. 87 Gm. 1.	3000.	2200.
31.	dto N. 30 Gm. 1.	5000.	3500.
32.	dto N. 260 Gm. 2.	5000.	5000.
33.	dto N. 37 Gm. 1.	3000.	3000.
34.	dto N. 219 Gm. 2.	1600.	1600.
35.	dto N. 90 Gm. 1.	2500.	2500.
36.	dto N. 232 Gm. 2.	4000.	4000.
37.	dto N. 236 Gm. 2.	4000.	4000.
38.	dto N. 88 1/9 Gm. 1.	8000.	8000.
39.	dto N. 79 Gm. 1.	3000.	2000.
40.	dto N. 127 Gm. 9.	2000.	1000.
41.	dto N. 220 Gm. 2.	3000.	1000.
42.	dto N. 227 Gm. 2.	4000.	3000.
43.	dto N. 228 1/9 Gm. 2.	6000.	4000.
44.	dto N. 80 Gm. 1.	4000.	3000.
45.	dto N. 81 Gm. 1.	3000.	2000.
46.	dto N. 19 1/5 Gm. 1.	8000.	8000.
47.	dto N. 62. 3. 4. 5. Gm. 1.	10000.	3000.
48.	dto N. 69. 70. 1. 2. 3. 4. 5. G. 1.	14000.	10000.
49.	dto N. 82 Gm. 1.	2000.	2000.
50.	dto N. 67 Gm. 1.	1000.	800.
51.	dto N. 246 1/7 Gm. 2.	8000.	3000.
52.	dto N. 266 Gm. 2.	3000.	1400.
53.	dto N. 231 Gm. 2.	3000.	3000.
54.	dto N. 129 Gm. 9.	1500.	1000.
55.	dto N. 35 Gm. 1.	2500.	1100.
56.	dto N. 28 Gm. 1.	1600.	1600.
57.	dto N. 222 Gm. 2.	4000.	4000.
58.	dto N. 252 Gm. 2.	10000.	10000.
59.	dto N. 243 Gm. 2.	2500.	1700.
60.	dto N. 223 1/4 Gm. 2.	8500.	8500.
61.	dto N. 233 Gm. 2.	6000.	6000.
62.	dto N. 44 Gm. 7.	2000.	1000.
Razem . . .		293,000.	249,100.

Kraków d. 31 grudnia 1852 r.

Vice-Prezes J. Paprocki.

Z. sekr. jen. J. Estreicher.

Inseraty.

(1676) W ogrodzie Botanicznym (3)
sprzedawane będą też zimny kwiaty

KAMELII

po złr. 1 za sztukę.

Do wydzierżawienia

FOLWARK

355 morgów rozległości, mający o 2 mile od Krakowa na trakcie Lubelskiej położony, dobrze zagospodarowany, z inwentarzem roboczym lub bez takowego, do wypuszczenia na lat 6 z wolnej ręki. — O bliższych szczegółach powiać można wiadomość w biurze Administracji „Czasu”. (1645-4-4)

REALNOŚĆ

na Małej Wesołej Nr. 206 207. 208. z ogrodem trzy morgi powierzeń mającym, jest z wolnej ręki także do sprzedania. (3-1-3)

Dla Gorzelników.

Można mieć codziennie od 8go do 10go stycznia w restauracji pana Pollera w Krakowie zastaw. **L. Gumbiner,** technik z Berlina (1684-2-3)

W Kamienicy

przy ulicy **GRODZKIEJ** pod L. 180 jest każdego czasu do wynajęcia: **Drugie piętro**, — składające się z 8miu pokoi porządnie **umeblowanych**, — 2ch **przedpokoi**, tyłek kuchni i spiżarni; mogące być na dwa pomieszkania podzielone, z osobnymi piwnicami, oddzielnym strychem, — schodami ogrzewanymi i oświetlanymi. — Bliższa wiadomość na miejscu u zawiadowcy kamienicy.

(1673-3)

So'n Schneider ist doch fürchterlich!

[1671]

Einladung zur Subscription

auf die

Oesterreichische Illustrierte Zeitung und Wiener fliegende Blätter.

III. Jahrgang.

Jede illustrierte Zeitung ist eine wandernde Decoration der Gegenwart, eine Camera obscura, in welche die Ereignisse der Zeit als Schattenbilder fallen und wie in einem Daguerrotyp festgehalten werden; sie ist ein Archiv der Zeit, in welchem diese Alles, was sie geschehen lässt, in Bild und Wort niederlegt, zur Benützung für künftige Geschichtsschreiber, mithin ein Erinnerungsbuch der Gegenwart und Vergangenheit. Eine illustrierte Zeitung kümmert sich um Alles, erfährt alles und berichtet alles, sei es nun der Thron, der Lehr- oder Webstuhl, kurz, sie stellt alles nebeneinander und lässt jedem sein Recht widerfahren.

Die „Oesterreichische Illustrierte“ ist das einzige Journal des Vaterlandes, das in seiner eigenhümlicher Weise eine Menge von Materialien zusammenträgt, die nur auf heimischen Boden wachsen. Aus allen Gauen des grossen schönen Oesterreichs bringt sie die interessantesten Ansichten von Gegenden, Baudenkmälern, Städten, Fabriken, Instituten, Kirchen, Ruinen etc. ferner die Porträts und Biographien ausgezeichneter Persönlichkeiten, erzählt die würdigen Bestrebungen des Wissens, der Kunst, des Gewerblisses, die Triumphe des Gedankens und der Arbeit, und nöthigt auch den Ernsten in den beigegebenen humoristischen und launigen „Wiener fliegenden Blättern“ ein Lächeln ab.

Durch die Beiträge der geachteten und beliebtesten Schriftsteller und Künstler hat das Journal einen bedeutenden Lesekreis sich erworben und unser redlicher Streben allgemeine Theilnahme und Anerkennung gefunden. — Man lese und urtheile! Jedem engeren Familienkreis können wir unsere „Illustrierte“ wovon jeder halbe Jahrgang einen Band mit einigen hundert der schönsten Lithographien bildet — als ein gutes Hausbuch gewissenhaft empfehlen, indem Ernst und Scherz, Belchertes und Unterhaltendes etc. darin zu finden ist und für die äussere Ausstattung das Ausgezeichnetste gethan wird. Die genaue Kenntniss des Vaterlandes nach den verschiedensten Richtungen hin gehört zu den ersten Erfordernissen eines jeden Bürgers, und die Geschichte desselben würdig in Bild und Wort zu verewigen bildet unsere Hauptaufgabe. Wer uns dabei mit Beiträgen unterstützt, möge sich unseres wärmsten Dankes versichert halten. Man subscribirt in den Provinzen mit portofreier Zustellung unter Couvert, jährlich 8 fl., 1/2jährlich 4 fl. 24 kr., 1/4jährlich 2 fl. 16 kr. CMz. Jahresabonement erhalten ab und zu werthvolle Beilagen. Briefe und Gelder franco. — Thätige Agenten, die sich für die Verbreitung des Journals bemühen, bewilligen wir eine sehr anständige Provision. Briefe franco. Die Subscription kann zu jeder Zeit stattfinden. In unserer **Xilogr. Anstalt** wird jeder Auftrag auf beste prompt und zwar um **33 1/2% billiger** als bisher für dergl. künstlerische Arbeiten in Wien gefordert wurde, ausgeführt; von sämtlichen Original-Stichen aber zu sehr soliden Preisen **Cliches** für Kalender u. s. w. abgegeben.

Die Expedition der Oesterreichischen Illustrierten Zeitung in Wien Stadt Kupferschmidgasse Nr. 1071.

L. 520.

KOMITET

(7)

c. k. Towarzystwa Gospodarczo-Rolniczego Krakowskiego.

Powodowany zapadłą uchwałą na ostatniem ogólnem zebraniu Towarzystwa, do jak najciszejszego utrzymywania w porządku funduszu Towarzystwa wpływających ze składek przez Członków wnoszonych, do których się § 19 Statutu Towarzystwa zobowiązała — Komitet osobnymi listami pod d. 20 listopada 1852 r. do L. 495 przy wykazie zaległych należności zawiadzał Szanownych Członków do jej wniesienia do Kasy Towarzystwa. Gdy zaś po dzień dzisiejszy mała liczba Członków pospieszyła na powyższe wezwanie — Komitet ma obojętnie niniejszem powtórnie wezwać tych Szanow. Członków, którzy przyjętemu na siebie zobowiązaniu dotąd zadosyć nie uczynili, aby z wniesieniem zaległych jako i bieżących składek stósownie do przesłanego Im wykazu w ciągu miesiąca stycznia b. r. niebawem pospieszyli, i oświadczą, iż w biurze Towarzystwa codziennie w godzinach przedpołudniowych delegowany Członek Komitetu zajmuje się odbiorem składek.

Kraków dnia 4go stycznia 1853 r.

Zastępca prezydującego **Darowski.**

(1-3)

Sekretarz **Jerzmanowski.**

Ważna wiadomość dla posiadaczy szorów, krytych powozów dla chcących mieć obuwie skórzane nieprzemakalne.

Angielska Gummilastyczna tłuśc

Patent Indian Rubber Grease of William Wriglesworth & Comp. in London.

Wyemalowane ta tłuścicią skóry nigdy nie przemakają, robią się gładkie i miękkie — i nie pękają jak po innej tłuścici, obuwie zaś nabiera przężności i niedolega.

Tłuścota ta posiada i tę własność, że najstarsze i najsurowsze skóry różnego rodzaju mogą być użyte.

Ta angielska gummilastyczna tłuścota jest w blaszanych puszkach wraz z opisaniem.

Wielka puszka złr. 2 kr. 30. — średnia złr. 1. — mała kr. 36.

można dostać:

w Krakowie K. Hermann, w Tarnowie J. Jahna, we Lwowie J. S. Jürgens, — i J. Stromengera, w Czerniowcach i Stanisławowie braci Czuczawa, w Brodach H. Klöbera, w Brzeżanach Schubuth & Merl, w Żółtkwi K. Christiana. (1491-12-18)

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Wiedeń. **Kursa telegraficzne z dnia 7 stycznia.** Metaliki 5-proc. 96 1/4. — Metaliki 4 1/2-proc. 85 1/2. — Metaliki 4-proc. 76 1/2. — 4-proc. z 1850 r. 92 1/2. — 2 1/2-proc. 48. — 1-proc. 19 1/2. — z ciągu. z 1830 r. 250. 302 1/2. — Augsburg 109 3/4. — Londyn 10 kr. 40-42. Paryż 128 1/2. — Akoye Bankowe 1368. — Akoye kolei żel. półn. Ferdyn. 240. — Pożyczka z r. 1851 lit. A 97 1/2. B. 116 1/2. — Ost-Denau Dampfsch. 726.

Kurs krakowski 6 stycznia. Banknoty 96 1/2. — Pruski kurant 101 1/2. — Imperyal ros. 34 gr. 15. — Ruble srebr. 100. — Dukaty 19 złr. gr. 15. — Listy Król. Pols. z kup. dają 100 1/2. — Listy zast. galic. z kupon. dają 90 1/2. — Żądają 92 1/2. — Cwancygory stare 103, nowe 103 1/2.

Kurs lwowski z dnia 1 i 4 stycznia. Dukaty holend. 5 złr. 5 kr. — Dukaty ces. 5 złr. 6 kr. — Półimperial ros. 9 złr. 10 kr. — Rubel ros. 1 złr. 46 kr. — Talar pruski 1 złr. 36 kr. — Polski kurant i pięciotetówka 1 złr. 17 kr. — Kurs listów zast. w gal stan. Instytucie kredytowym: Kupiono prócz kuponów 100 po — złr. — kr. w m. k. 6 Sprzedano 100 po 90 złr. — kr. — Dawano za 100 złr. 90 kr. 12. — Żądano złr. — kr. —

Kurs wiedeński z dnia 4 stycznia. — Metaliki 96. — Nowa pożyczka 85 1/2. — Akoye Banku wied. 1364. — Akoye kolei żel. szl. 247. — Agio od złota 13, od srebra 8 1/4.

Kurs wrocławski z d. 4 stycznia. Banknoty austriack. 92 1/2. — Banknoty polskie 98 1/2. — Listy zastawne polskie dawne i nowe 98 1/2. — Listy zastawne posaż. 4 1/2. 105 1/2. — dto 3 1/2. 98 1/2. — Kolej Krak.-górn.-szlą. 94 zł.

Dzień.	Godzina.	Stan baromet. w mierze par. sprowadz. do 0° Reaumura.	Stan ciepła według Reaumura.	Prężność pary wodnej w powietrzu przy e.	Kierunek wiatru i natężenie.	Stan atmosfery.	Zjawiska napowietrzne.	Zmiana term. w ciągu dnia. od do
5	2	27 1/2	6 1/2	902	1	65	północny słaby	
6	10	7	076	4	6	1	południowy	-2°1 -4°6
6	6	7	009	5	4	1	południowy	
7	2	6	934	3	4	1	wpółnocny	-3°4 -6°3
7	10	6	912	5	7	1	wpółnocny	
7	6	6	872	6	2	1	wschodni	

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY KONSTANTY SOBOLEWSKI.

W Drukarni Czasu.

ANTONI CZAPLIŃSKI ZARZĄDCA.